

Λευκή Βίβλος για την ασφάλεια των τροφίμων

Κανονισμός 178/2002

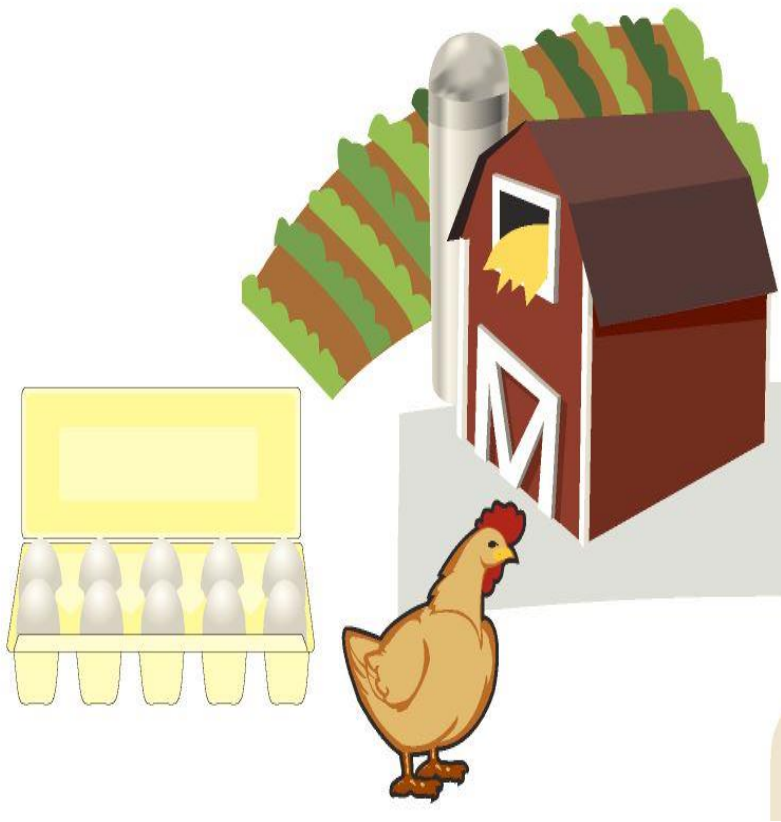
για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας
για τα τρόφιμα, για την
ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον
καθορισμό διαδικασιών
σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων

Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ-ΤΜΗΜΑ

ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ

ΜΥΡΣΙΝΗ ΤΖΑΝΗ, DVM, MSc

From farm to fork

Την τελευταία τριακονταετία έχει παρατηρηθεί σημαντική αλλαγή (α) στο μέγεθος των παραγωγικών μονάδων, (β) την εμπορία των τροφίμων και (γ) στις συνήθειες του καταναλωτή:

- Προέλευση πρώτων υλών από όλο τον κόσμο.
- Διασπορά προϊόντων σ` όλο τον κόσμο (**παγκοσμιοποίηση**).
- Αυξημένη διεθνοποίηση του εμπορίου.
- Αύξηση της σημασίας των μονάδων μαζικής εστίασης.
- Αύξηση του αριθμού των ταξιδιωτών.

Επίσης εκδηλώθηκε σημαντικός αριθμός Τροφιμογενών Νοσημάτων σε όλο τον Κόσμο.

- **Λιστέρια**
- **Μικροβιοαντοχή στα αντιβιοτικά**
- **Ορμόνες**
- **Κατάλοιπα χημικών ουσιών, όπως
περιβαλλοντικοί ρυπαντές και βαρέα μέταλλα.**
- **Διατροφικές κρίσεις διοξινών και σπογγόμορφης
εγκεφαλοπάθειας βοοειδών στην Ευρώπη.**

Η ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟΣ

για την ασφάλεια των τροφίμων

- Σκοπός της Λευκής Βίβλου είναι η επίτευξη και διασφάλιση των πιο **υψηλών προτύπων** για την ασφάλεια των τροφίμων,
- λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της **προφύλαξης** και
- με τελικό στόχο την επαναφορά της εμπιστοσύνης των Ευρωπαίων καταναλωτών.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο:

- καλύπτει το σύνολο της τροφικής αλυσίδας (και τις ζωοτροφές)
- καθιερώνει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας
- αποδίδει την ευθύνη για την ασφαλή παραγωγή τροφίμων στην βιομηχανία, τους παραγωγούς και τους προμηθευτές,
- καθιερώνει κατάλληλους ελέγχους σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο:

- καθιερώνει την απαίτηση εντοπισμού της προέλευσης των προϊόντων σε όλη την τροφική αλυσίδα (**ιχνηλασιμότητα**)
- ενισχύει τη πολιτική για την ασφάλεια των τροφίμων με την λήψη επιστημονικών συμβουλών,
- καθιερώνει την εφαρμογή της **αρχής της προφύλαξης**

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο:

- καθιερώνει την λήψη ταχέων και αποτελεσματικών μέτρων προστασίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
- αντιμετωπίζει ορισμένα θέματα που αφορούν την ποιότητα των τροφίμων και
- βελτιώνει τους ελέγχους σχετικά με τα νέα τρόφιμα

ΕΛΕΓΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Προτείνεται η δημιουργία ενός **κοινοτικού πλαισίου για την ανάπτυξη και λειτουργία εθνικών συστημάτων ελέγχου**, ώστε να επιβάλλεται η κοινοτική νομοθεσία με εναρμονισμένο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τις καλύτερες υπάρχουσες πρακτικές και την υπάρχουσα εμπειρία .

Η υλοποίηση των κατευθύνσεων που τέθηκαν από την Λευκή Βίβλο, πραγματοποιήθηκε με την έκδοση μιας σειράς από κανονισμούς τριακονταετούς προοπτικής:

- ❖ Οριζόντιος κανονισμός 178/2002/ΕΚ για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων για τα τρόφιμα.
- ❖
- ❖ Οριζόντιος κανονισμός 852/2004/ΕΚ, για την υγιεινή των τροφίμων.
- ❖ Κάθετος κανονισμός 853/2004/ΕΚ, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.
- ❖ Κάθετος κανονισμός 854/2004/ΕΚ, για την οργάνωση επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.
- ❖ Κάθετος κανονισμός 882/2004/ΕΚ, για τους επίσημους ελέγχους της συμμόρφωσης προς την νομοθεσία

Ο θεμέλιος λίθος της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας
είναι ο κανονισμός 178/2002/ΕΚ.

- **Κανονισμός 2017/625** για τους επισήμους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων , την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και για την τροποποίηση και κατάργηση διαφόρων κανονισμών και οδηγιών.
- Καταργούνται οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, οι οδηγίες 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και η απόφαση 92/438/ΕΟΚ
- από τις **14/12/2019** που ξεκινά η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 1ο)

- **Για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών:**
 - ✓ Θεσπίζει τις γενικές αρχές που διέπουν γενικά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές.
 - ✓ Ιδρύει την Ευρωπαϊκή Αρχή για την ασφάλεια των τροφίμων (EFSA).
 - ✓ Καθορίζει διαδικασίες για θέματα που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών.
 - ✓ Έχει εφαρμογή σε όλους τους κρίκους της παραγωγικής διαδικασίας «από το χωράφι στο τραπέζι» ή καλλίτερα “από τις ζωοτροφές και τα λιπάσματα στο πιάτο του καταναλωτή”.

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 4ο)

- Οι υφιστάμενες οδηγίες για την ασφάλεια των τροφίμων έγιναν από 01/01/2007 τέσσερις Κανονισμοί:
 - Οριζόντιος για όλα τα τρόφιμα (Κανονισμός 852/04).
 - Για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (Κανονισμός 853/04).
 - Κτηνιατρική νομοθεσία (Κανονισμός 854/04).
 - Παρακολούθηση εφαρμογής (Κανονισμός 882/04).

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 6ο)

- Τη βάση πλέον της Νομοθεσίας της Ε.Ε. για τα τρόφιμα αποτελεί η **αρχή της ανάλυσης του κινδύνου** (αξιολόγηση κινδύνου, διαχείριση κινδύνου, κοινοποίηση κινδύνου).
- Η διαχείριση του κινδύνου λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του κινδύνου και ιδίως την γνώμη της αρχής (άρθρο 22), άλλους παράγοντες κατά περίπτωση, καθώς και την αρχή της προφύλαξης όπου συντρέχουν οι όροι του άρθρου 7 (1).

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 7ο)

- Στις ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίζεται πιθανότητα βλαβερών επιπτώσεων στην υγεία αλλά εξακολουθεί να υπάρχει επιστημονική αβεβαιότητα, μπορούν να ληφθούν τα προσωρινά μέτρα διαχείρισης του κινδύνου που είναι αναγκαία (αρχή προφύλαξης).
- Τα μέτρα που λαμβάνονται, σ' αυτή τη περίπτωση, πρέπει να είναι ανάλογα και όχι πιο περιοριστικά για το εμπόριο.

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 8ο)

- Η νομοθεσία για τα τρόφιμα αποσκοπεί στην πρόληψη:
 - Των δόλιων πρακτικών ή πρακτικών εξαπάτησης
 - Τη νόθευση των τροφίμων.
 - Οποιοσδήποτε άλλες πρακτικές που ενδέχεται να παραπλανήσουν τον καταναλωτή.

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 9 & 10)

- Ζητείται η γνώμη του κοινού για τη νομοθεσία άμεσα ή μέσω αντιπροσωπευτικών οργάνων (άρθρο 9ο).
- **Ενημέρωση** του κοινού σε περιπτώσεις μη ασφαλών τροφίμων, παρέχοντας όσο πιο δυνατόν περισσότερα στοιχεία για την αναγνώριση των τροφίμων ή των ζωοτροφών αυτών (άρθρο 10ο).

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 14)

- Τρόφιμα τα οποία είναι μη ασφαλή δεν διατίθενται στην αγορά.
- Τα τρόφιμα θεωρούνται ως μη ασφαλή όταν εκτιμάται ότι είναι:
 - ✓ επιβλαβή για την υγεία
 - ✓ ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 14)

- Προκειμένου να καθοριστεί εάν ένα τρόφιμο είναι **μη ασφαλές** πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:
 - ✓ Οι κανονικές **συνθήκες χρήσης** του τροφίμου από τους καταναλωτές σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής του, και
 - ✓ Οι πληροφορίες που παρέχονται στον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχονται στην ετικέτα, ή άλλες **πληροφορίες** που γενικά είναι **διαθέσιμες στον καταναλωτή** σχετικά με την αποφυγή συγκεκριμένων αρνητικών συνεπειών για την υγεία από συγκεκριμένο τρόφιμο ή κατηγορία τροφίμων.

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 14)

- Προκειμένου να καθοριστεί εάν ένα τρόφιμο είναι επιβλαβές για την υγεία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:
 - ✓ Όχι μόνο οι πιθανές άμεσες ή / και βραχυπρόθεσμες ή / και μακροπρόθεσμες συνέπειες του τροφίμου αυτού στην υγεία του ατόμου που το καταναλώνει, αλλά επίσης **στις επερχόμενες γενεές**.
 - ✓ Οι πιθανές **συσσωρευτικές τοξικές συνέπειες**.
 - ✓ Οι ιδιαίτερες ευαισθησίες όσον αφορά την υγεία συγκεκριμένης **κατηγορίας καταναλωτών, όταν το τρόφιμο προορίζεται για την εν λόγω κατηγορία καταναλωτών**.

Κανονισμός 178/2002

- Ανάλογες απαιτήσεις με την ασφάλεια των τροφίμων καθορίζονται και για την **ασφάλεια των ζωοτροφών (άρθρο 15)**.
- Υποχρεώσεις (άρθρο 17):
 - ✓ Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων και ζωοτροφών εξασφαλίζουν ότι αυτά ικανοποιούν την νομοθεσία.
 - ✓ Τα κράτη μέλη διατηρούν σύστημα **επισήμων ελέγχων**.
 - ✓ Τα κράτη μέλη διατηρούν **δημόσια επικοινωνία**.
 - ✓ Τα κράτη μέλη καθορίζουν το **σύστημα μέτρων και κυρώσεων**

Κανονισμός 178/2002

- Ανιχνευσιμότητα (άρθρο 18):
- Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων και ζωοτροφών καθιερώνουν συστήματα για την διασφάλιση της **ιχνηλασιμότητας** των τροφίμων, των ζωοτροφών και των ζώων, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής, ως και διαδικασίες για την αναγνώριση των άλλων επιχειρήσεων στις οποίες προμηθεύουν τα προϊόντα τους.

Κανονισμός 178/2002

- Ανιχνευσιμότητα (άρθρο 18):
- Η σημασία της ικανότητας εύρεσης της πηγής ενός μη ασφαλούς τροφίμου καταδείχτηκε κατά τις διατροφικές κρίσεις του παρελθόντος:
- BSE: 1980-1990
- Κρίση Διοξινών: 1999

Κανονισμός 178/2002

- Ανιχνευσιμότητα (άρθρο 18):
- Εργαλείο διαχείρισης κινδύνου
- Ανιχνευσιμότητα δύο κατευθύνσεων (trace-back & trace forward)
-

Κανονισμός 178/2002

- Ανιχνευσιμότητα (άρθρο 18):
- Trace-back: καταναλωτή → ζωοτροφές
- Διερεύνηση τροφιμογενών λοιμώξεων → αναζήτηση της πηγής προέλευσης του μολυσμένου τροφίμου
- Trace-forward: ζωοτροφές → καταναλωτή
- Αναγνώριση και απομόνωση μη ασφαλών τροφών
- Αποφυγή διάθεσης αυτών στον καταναλωτή
-

Κανονισμός 178/2002

- **Ανιχνευσιμότητα (άρθρο 18):**
- Επιτρέπει τη στοχευμένη ανάκληση-απόσυρση ακατάλληλων τροφίμων
- Επιτρέπει την ακριβή πληροφόρηση του κοινού

Κανονισμός 178/2002

- **Ανιχνευσιμότητα (άρθρο 18):**
- Κανονισμός 2008/2013 για την ανιχνευσιμότητα στην περίπτωση εισαγωγής σπόρων και «βλασταριών» από τρίτες χώρες.

.

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 19)

- ❖ Οι Υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη «διασφάλιση» της υγιεινής (ασφάλειας) των προϊόντων που παράγουν.
- ❖ Εάν ένας υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων κρίνει ότι ένα τρόφιμο δεν συμμορφώνεται με την νομοθεσία:

Κανονισμός 178/2002 (άρθρο 19)

- ✓ Ξεκινά αμέσως διαδικασία για την **απόσυρση** του εν λόγω τροφίμου.
- ✓ **Ενημερώνει τους καταναλωτές** με αποτελεσματικότητα και ακρίβεια για τους λόγους της απόσυρσης.
- ✓ **Ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες αρχές**, εάν κρίνει ή έχει λόγους να πιστεύει ότι το τρόφιμο είναι επιβλαβές για την υγεία του ανθρώπου.
- ✓ Ο υπεύθυνος των επιχειρήσεων τροφίμων **συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές** σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται.

Συμπερασματικά, όλες οι επιχειρήσεις **τροφίμων και ζωοτροφών** πρέπει να:

- ✓ Προσδιορίζουν την πολιτική τους για την ασφάλεια των προϊόντων τους.
- ✓ Διενεργούν ανάλυση κινδύνων.
- ✓ Εφαρμόζουν την Αρχή της Προληπτικότητας.
- ✓ Ενημερώνουν και προστατεύουν τους καταναλωτές.
- ✓ Υπηρετούν το γενικότερο καλό.

Κανονισμός 178/2002 (κεφ. 3)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- **Αποστολή της Αρχής (άρθρο 22)**

1. Η Αρχή παρέχει επιστημονικές συμβουλές και επιστημονική και τεχνική υποστήριξη για τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Κοινότητας

σε όλους τους τομείς που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών.

Παρέχει **ανεξάρτητη** ενημέρωση σχετικά με όλα τα ζητήματα στο πλαίσιο των τομέων αυτών και προβαίνει σε **ανακοινώσεις** σχετικά με τους κινδύνους.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

2. Η Αρχή συμβάλλει σε **υψηλό επίπεδο προστασίας της ζωής και της υγείας του ανθρώπου** και, έχοντας αυτό ως βάση, λαμβάνει υπόψη την υγεία και την ορθή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και το περιβάλλον στο πλαίσιο της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

3. Η Αρχή **συλλέγει και αναλύει** δεδομένα ώστε να καθίσταται δυνατός ο χαρακτηρισμός και η παρακολούθηση των κινδύνων που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στην ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Στην αποστολή της Αρχής περιλαμβάνεται επίσης η παροχή:
- επιστημονικών συμβουλών και επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης και επιστημονικών γνώμων σχετικά με θέματα που αφορούν την
- ανθρώπινη διατροφή,
- την υγεία και την ορθή μεταχείριση των ζώων
- και την υγεία των φυτών ,
- τα προϊόντα εκτός των τροφίμων και των ζωοτροφών τα οποία συνδέονται με τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Η Αρχή παρέχει **επιστημονικές γνώμες** που θα αποτελούν την επιστημονική βάση για τη σύνταξη και την έγκριση κοινοτικών μέτρων στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο της αποστολής της.
- Ενεργεί σε **στενή συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στα κράτη μέλη**, οι οποίοι εκτελούν καθήκοντα παρεμφερή με αυτά της Αρχής.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- **Επιστημονική επιτροπή και επιστημονικές ομάδες (άρθρο 28)**
- Η επιστημονική επιτροπή και οι μόνιμες επιστημονικές ομάδες είναι υπεύθυνες για την παροχή επιστημονικών γνώμων στην Αρχή, η κάθε μία στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της, έχουν δε τη δυνατότητα να διοργανώνουν, όταν απαιτείται, δημόσιες ακροάσεις
- **Επιστημονικές Ομάδες**
- **Ομάδες Εργασίας**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- **Επιστημονικές γνώμες (άρθρο 29)**
- α) όταν το ζητήσει η Επιτροπή, σχετικά με κάθε θέμα που άπτεται της αποστολής της και σε όλες τις περιπτώσεις για τις οποίες η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει τη γνωμοδότηση της Αρχής,
- β) με δική της πρωτοβουλία σε θέματα που άπτονται της αποστολής της.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Επιστημονικές μελέτες (άρθρο 32)
- Συλλογή δεδομένων (άρθρο 33)
 - α) την κατανάλωση τροφίμων και την έκθεση των ατόμων στους κινδύνους που συνδέονται με την κατανάλωση των τροφίμων,
 - β) την εμφάνιση και τη συχνότητα εμφάνισης των βιολογικών κινδύνων,
 - γ) τις μολυσματικές προσμείξεις σε τρόφιμα και ζωοτροφές,
 - δ) τα κατάλοιπα.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Η Αρχή κοινοποιεί τα αποτελέσματα του έργου της στον τομέα της συλλογής δεδομένων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Προσδιορισμός των αναδυόμενων κινδύνων (άρθρο 34)
- Η Αρχή καθορίζει διαδικασίες παρακολούθησης για τη συστηματική διερεύνηση, συλλογή, αντιπαραβολή και ανάλυση όλων των πληροφοριών και των στοιχείων, με σκοπό τον προσδιορισμό των αναδυόμενων κινδύνων στους τομείς της αποστολής της.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (άρθρο 35)

- Η Αρχή καθίσταται αποδέκτης των μηνυμάτων που κυκλοφορούν στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης.
- Αναλύει το περιεχόμενο των μηνυμάτων με σκοπό να παρέχει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη οιαδήποτε πληροφορία είναι αναγκαία για την ανάλυση του κινδύνου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σύνδεση σε δίκτυο των οργανισμών που ασκούν δραστηριότητες σε τομείς συναφείς με εκείνους της αποστολής της Αρχής (άρθρο 36)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

❖ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

❖ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

❖ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

❖ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

(άρθρα 37,38,39 & 40)

- **ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ,
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ (κεφάλαιο IV)**

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (άρθρο 50)

- Με τον παρόντα κανονισμό συστήνεται ως δίκτυο, σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για την κοινοποίηση άμεσων ή έμμεσων κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων που προέρχονται από τρόφιμα ή ζωοτροφές.
- Σε αυτό συμμετέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και η Αρχή.
- Τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και η Αρχή ορίζουν από ένα σημείο επαφής, το οποίο αποτελεί μέλος του δικτύου.
- Η Επιτροπή είναι αρμόδια για τη διαχείριση του δικτύου.

Όταν ένα μέλος του δικτύου διαθέτει οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την ύπαρξη σοβαρού άμεσου ή έμμεσου κινδύνου για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων, που προέρχεται από τρόφιμα ή ζωοτροφές, **κοινοποιεί αμέσως την πληροφορία αυτή στην Επιτροπή**, μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης.

Η Επιτροπή διαβιβάζει αμέσως την εν λόγω πληροφορία στα μέλη του δικτύου.

Η Αρχή μπορεί να συμπληρώσει την κοινοποίηση με κάθε επιστημονική ή τεχνική πληροφορία που διευκολύνει την ανάληψη ταχείας και κατάλληλης δράσης για τη διαχείριση του κινδύνου από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή, μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης:

- ❑ α) **κάθε μέτρο** που θεσπίζουν, το οποίο αποσκοπεί στον περιορισμό διάθεσης στην αγορά ή στην επιβολή απόσυρσης από την αγορά ή στην ανάκληση του τροφίμου ή της ζωοτροφής προκειμένου να προστατευθεί η υγεία των ανθρώπων και των ζώων, και απαιτεί ταχεία δράση.
- ❑ β) **κάθε σύσταση ή συμφωνία** με επιχειρήσεις που, σε εθελοντική ή υποχρεωτική βάση, αποσκοπεί στην πρόληψη, τον περιορισμό ή την επιβολή συγκεκριμένων όρων για τη διάθεση στην αγορά ή την ενδεχόμενη χρήση τροφίμου ή ζωοτροφής, λόγω σοβαρού κινδύνου για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων που απαιτεί ταχεία δράση.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή, μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης:

- γ) **κάθε απόρριψη**, συνδεδεμένη με άμεσο ή έμμεσο κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων, παρτίδας, εμπορευματοκιβωτίου ή φορτίου τροφίμων ή ζωοτροφών από αρμόδια υπηρεσία συνοριακού σταθμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

- **Μέτρα έκτακτης ανάγκης για τρόφιμα και ζωοτροφές που προέρχονται από την Κοινότητα ή εισάγονται από τρίτη χώρα (άρθρο 53)**
- Όταν τρόφιμα ή ζωοτροφές που προέρχονται από την Κοινότητα ή εισάγονται από τρίτη χώρα είναι πιθανό να αποτελέσουν σοβαρό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων ή το περιβάλλον, και ο κίνδυνος αυτός δεν μπορεί να περιορισθεί ικανοποιητικά με τα μέτρα που λαμβάνει(-ουν) το (τα) αφορώμενο(-α) κράτος(-η) μέλος(-η), η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, θεσπίζει αμέσως ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα, ανάλογα με τη σοβαρότητα της κατάστασης:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

- Αναστολή διάθεσης
- Έγκριση καθορισμός ειδικών όρων διάθεσης
- Άλλα προσωρινά μέτρα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

- Γενικό σχέδιο για τη διαχείριση κρίσεων (άρθρο 55)
- Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με την Αρχή και με τα κράτη μέλη, θεσπίζει γενικό σχέδιο διαχείρισης κρίσεων στον τομέα της ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών (αναφερόμενο εφεξής ως «γενικό σχέδιο»).
- Μονάδα κρίσης (άρθρο 56)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

- Γενικό σχέδιο για τη διαχείριση κρίσεων (άρθρο 55)
- Αρχές διαφάνειας (Κοιν. Απόφαση 2004/478)
- Στρατηγική επικοινωνίας (crisis communication)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

- Γενικό σχέδιο για τη διαχείριση κρίσεων (άρθρο 55)
- όλα τα μέλη της μονάδας κρίσης επικοινωνούν με το κοινό συντονισμένα, με συνέπεια και διαφάνεια,
- Παρέχοντας σαφείς, ακριβείς και συνεκτικές πληροφορίες

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

- Διαχείριση κρίσεων
- Καν. (ΕΚ) αριθ. 882/2004 (άρθρο 13)
- Όλα τα ΚΜ υποχρεούνται να καταρτίζουν σχέδια επείγουσας επέμβασης για τον καθορισμό μέτρων που πρέπει να εφαρμόζονται χωρίς καθυστέρηση όταν διαπιστώνεται ότι οι ζωοτροφές ή τα τρόφιμα θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο ανθρώπους ή ζώα είτε άμεσα είτε μέσω του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας !

Στοιχεία επικοινωνίας:

Τηλ. : 2102125727

E-mail: ka6u058@minagric.gr

www.minagric.gr